

Sol al món.

Aquell dia l'Arnau es va llevar esperançat. Una setmana complerta eren molts dies i segur que s'hi coneixeria. Ni ell mateix no es podia creure que hagués pogut aguantar tant. És per això que es va aixecar del llit amb molta moral i amb un sol pensament: agafar el clarinet i provar-ho. No es va rentar la cara. Ni tant sols es va entretenir massa a remullar la canya. L'angoixa per veure els resultats no li ho permetien. Va agafar el clarinet, va digitar un parell d'escalles (com si aquell dia fos necessari fer un simulacre d'escalfament) i, sense pensar-s'ho gens més, va afrontar el concert de Mozart.

Tot anava bé i una certa idea de triomf li va accelerar el pols però, malgrat estava tocant l'allegro més moderatto de la seva vida, poc després dels arpegis majors va aparèixer de nou el dolor.

Tots aquells dies de descans no havien servit de res. Era definitiu i ja no ho podia ajornar més. Calia trucar la Queralt per cancel·lar el concert. Mentre es dirigia al telèfon encara se'n feia creus; no ho entenia. Si d'alguna cosa es sentia orgullós era de la seva tècnica i mai a la vida, tret d'aquelles molèsties a l'esquena que controlava perfectament anant un cop de tant en tant a fer massatges, havia tingut cap tipus de problema físic. A més, no coneixia ningú que s'hagués lesionat tocant el clarinet. Els companys, de ben segur, no ho entendrien. Encara pitjor, si els seus alumnes, sobretot aquells que

havien comprat entrades a primera fila, ho arribaven a saber el seu talent i les seves dots pedagògiques quedarien en descrèdit.

No hi havia cap altra sortida. Els diria que estava a 39 de febre i que no es podia moure del llit. Es sentia fatal. Pitjor que si realment hagués estat enfebrat. Es sentia sol al món.

Malgrat aquest relat és només una dramatització segurament força músics s'hauran posat, si més no en algun aspecte o altre, a la pell de l'Arnau. De fet, ningú no s'escandalitzarà si diem que les lesions, en l'àmbit de la música, són encara una mena de tabú. Reconèixer que es té una dolència física relacionada amb la interpretació musical representa una certa vergonya, fins i tot un risc laboral i, sobretot per una persona aliena a aquest àmbit, força difícil d'entendre.

És doncs evident que, per comprendre completament aquest cas, hauríem de parlar dels condicionants socials i laborals del músic, de la poca conscienciació que aquest té que la seva activitat implica un esforç físic quasi tant important com el tècnic, les grans exigències que aquesta activitat comporta i de l'afany, sovint obsessiu, pel perfeccionisme.

Però, a més d'això, hom pensa que el que més li manca a l'Arnau (i a la majoria dels seus companys) és informació i, molt possiblement, comprensió per no sentir-se sol al món.

Segurament la història de l'Arnau no hauria anat així si hagués sabut que més del 75% dels clarinetistes pateixen algun tipus d'afecció relacionada amb la seva activitat i que en un 40% dels casos és prou important com per afectar la tècnica i la seva capacitat d'interpretació; que les zones més afectades són la boca (en més d'un terç dels casos), la musculatura de les espatlles i la columna, el canell esquerre i el polze dret; que el motiu més habitual que el fa emmalaltir són els canvis (augment d'hores d'assaig, preparació d'un concert o examen, període de descans amb reincorporació brusca, canvi de tècnica o professor...); que els símptomes principals són el dolor, el cansament, la tensió i la inflamació i que el repòs, malgrat és el primer que sol fer el músic quan té un problema, no és, si més no per si sol, un tractament eficaç.

Tots estarem d'acord que l'Arnau no hauria d'haver deixat que el problema arribés a afectar-lo fins

l'extrem de no poder seguir endavant i hauria d'haver buscat ajut abans. Però, fins i tot així, segurament hauria topat amb un altre entrebanc: la incomprensió per part dels professionals de la salut. Possiblement per això les estadístiques ens diuen que només el 10% dels músics amb problemes consulten el metge.

Tota aquesta problemàtica i mancances va portar, ja fa uns anys, a la creació d'una nova especialitat mèdica: la medicina de l'art. Aquesta, basant-se principalment en conceptes de la medicina i la fisioteràpia de l'esport i partint de la necessitat d'incorporar conceptes de tècnica instrumental, ergonomia o postura als coneixements mèdics, permet afrontar la prevenció i el tractament dels problemes mèdics dels músics amb majors garanties. Però, l'atenció mèdica especialitzada, tot i que imprescindible, no és suficient si no va acompanyada d'un canvi de mentalitat per part dels músics i el seu entorn que permetin una actitud preventiva a tots nivells (fins i tot ja des dels conservatoris), una formació complementària i un entramat social no tant exigent amb el músic i que doni més suport al músic malalt.

Jaume Rosset i Llobet

Responsable mèdic de l'Institut de Fisiologia i Medicina de l'Art-Terrassa.

Director de la Fundació Ciència i Art.

Ctra de Montcada 668, 08227 Terrassa. Tel. 93.784.47.75.

www.institutart.com y info@institutart.com

www.fcart.org